

Mnenje Evropskega nadzornika za varstvo podatkov o spremenjenem predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi sistema „Eurodac“ za primerjavo prstnih odtisov zaradi učinkovite uporabe Uredbe (ES) št. (.../...) (o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vložijo državljani tretje države ali oseba brez državljanstva)

(2011/C 101/03)

EVROPSKI NADZORNIK ZA VARSTVO PODATKOV JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 16 Pogodbe,

ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah in zlasti člena 8 Listine,

ob upoštevanju Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 95/46/ES z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov⁽¹⁾,

ob upoštevanju zahteve po posvetovanju z ENVP iz člena 28(2) Uredbe (ES) št. 45/2001 varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov⁽²⁾ –

SPREJEL NASLEDNJE MNENJE:

I. UVOD

1. Evropska komisija je 11. oktobra 2010 sprejela spremenjeni predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi sistema „Eurodac“ za primerjavo prstnih odtisov zaradi učinkovite uporabe Uredbe (ES) št. (.../...) (o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vložijo državljani tretje države ali oseba brez državljanstva) (v nadaljnjem besedilu: predlog)⁽³⁾. Istega dne je bil predlog, kot ga je sprejela Komisija, poslan Evropskemu nadzorniku za varstvo podatkov (ENVP), da bi se Komisija z njim posvetovala v skladu s členom 28(2) Uredbe (ES) št. 45/2001. ENVP pozdravlja dejstvo, da se Komisija posvetuje z njim, in prosi, naj se sklic na to posvetovanje navede v uvodnih izjavah predloga.

2. Sistem Eurodac je bil vzpostavljen z Uredbo (ES) št. 2725/2000 o vzpostavitvi sistema „Eurodac“ za primerjavo prstnih odtisov zaradi učinkovite uporabe Dublinske konvencije⁽⁴⁾. Komisija je decembra 2008 sprejela prenovljeni predlog za spremembo uredbe Eurodac⁽⁵⁾ (v nadaljnjem besedilu: predlog iz decembra 2008). ENVP je pripombe k temu predlogu predložil v mnenju iz februarja 2009⁽⁶⁾.

3. Predlog iz decembra 2008 je bil zasnovan za zagotavljanje učinkovitejših podpornih dublinskih uredb in ustrezno obravnavanje pomislekov v zvezi z varstvom podatkov. Poleg tega je bil z njim okvir upravljanja na področju informacijskih tehnologij usklajen s tistim iz uredb SIS II in VIS, saj so bile naloge operativnega upravljanja za sistem Eurodac prenesene na prihodnjo agencijo za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov na območju svobode, varnosti in pravice⁽⁷⁾ (v nadaljnjem besedilu: agencija za IT)⁽⁸⁾.

4. Komisija je nato septembra 2009 sprejela spremenjeni predlog, v katerem je bila za organe pregona držav članic in Evropol uvedena možnost, da dostopajo do osrednje podatkovne zbirke Eurodac zaradi preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja terorističnih kaznivih dejanj in drugih hudih kaznivih dejanj.

⁽⁴⁾ UL L 62, 5.3.2002, str. 1.

⁽⁵⁾ Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi sistema „Eurodac“ za primerjavo prstnih odtisov zaradi učinkovite uporabe Uredbe (ES) št. (.../...) (o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vložijo državljani tretje države ali oseba brez državljanstva), COM(2008) 825 konč.

⁽⁶⁾ Mnenje z dne 18. februarja 2009 Evropskega nadzornika za varstvo podatkov glede predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi sistema „Eurodac“ za primerjavo prstnih odtisov zaradi učinkovite uporabe Uredbe (ES) št. (.../...) (o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vložijo državljani tretje države ali oseba brez državljanstva), COM(2008) 825 konč., UL C 229, 23.9.2009, str. 6.

⁽⁷⁾ Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o ustanovitvi agencije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov na področju svobode, varnosti in pravice (COM(2009) 293 konč.) je bil sprejet 24. junija 2009. Spremenjeni predlog je bil sprejet 19. marca 2010: Spremenjeni predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (EU) št. (.../...) o ustanovitvi agencije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov na področju svobode, varnosti in pravice, COM(2010) 93.

⁽⁸⁾ ENVP je podal mnenje o ustanovitvi agencije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov (Mnenje z dne 7. decembra 2009 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o ustanovitvi agencije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov na območju svobode, varnosti in pravice in o predlogu sklepa Sveta o prenosu nalog v zvezi z operativnim upravljanjem SIS II in VIS na podlagi naslova VI Pogodbe EU na agencijo, ustanovljeno z Uredbo XX, UL C 70, 19.3.2010, str. 13).

⁽¹⁾ UL L 281, 23.11.1995, str. 31.

⁽²⁾ UL L 8, 12.1.2001, str. 1.

⁽³⁾ COM(2010) 555 konč.

5. V navedenem predlogu so bile uvedene premostitvena klavzula, ki dovoljuje dostop do podatkov za namene kazenskega pregona, ter potrebne spremljevalne določbe, poleg tega pa je bil z njim spremenjen predlog iz decembra 2008. Predložen je bil hkrati s predlogom sklepa Sveta o zahtevah za primerjavo s podatki iz sistema Eurodac, ki jih vložijo organi kazenskega pregona držav članic in Europol zaradi kazenskega pregona ⁽¹⁾ (v nadaljnjem besedilu: sklep Sveta), ki natančno določa podrobnosti o dostopu v take namene. ENVP je mnenje o tem predlogu podal decembra 2009 ⁽²⁾.

6. Z začetkom veljavnosti Lizbonske pogodbe in opustitvijo delitve na stebre je predlog sklepa Sveta zastaral. Treba ga je bilo formalno umakniti in nadomestiti z novim predlogom, da bi se upošteval novi okvir PDEU.

7. V obrazložitenem memorandumu k predlogu je navedeno, da se Komisiji za pospešitev pogajanj o svežnju ukrepov na področju azila ⁽³⁾ in spodbudo sklenitve sporazuma o uredbi zdi ustreznejše, da se iz uredbe Eurodac umaknejo tiste določbe, ki se nanašajo na dostop do podatkov za namene kazenskega pregona.

8. Komisija tudi meni, da bi z umikom (precej spornega) dela predloga in s tem pospešitvijo sprejetja nove uredbe Eurodac omogočili tudi hitrejšo ustanovitev agencije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov na območju svobode, varnosti in pravice, saj naj bi bila ta agencija pristojna tudi za upravljanje sistema Eurodac.

9. S tem spremenjenim predlogom sta torej uvedeni dve tehnični določbi, vendar pa je njegov glavni namen spremeniti predhodni predlog (tj. predlog iz septembra 2009), tako da se iz njega črta možnost dostopa do podatkov za namene kazenskega pregona. Zato se ni zdelo potrebno za ta predlog posebej izvesti novo oceno učinka.

⁽¹⁾ COM(2009) 344.

⁽²⁾ Mnenje Evropskega nadzornika za varstvo podatkov o spremenjenem predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi sistema Eurodac za primerjavo prstnih odtisov zaradi učinkovite uporabe Uredbe (ES) št. (.../...) (o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vloži državljan tretje države ali oseba brez državljanstva) in o predlogu sklepa Sveta o zahtevah za primerjavo s podatki iz sistema Eurodac, ki jih vložijo organi kazenskega pregona držav članic in Europol zaradi kazenskega pregona, UL C 92, 10.4.2010, str. 1.

⁽³⁾ Namen „svežnja ukrepov na področju azila“ je izboljšati način delovanja evropskega azilnega sistema in okrepiti pravice prosilcev za azil. Vsebuje spremembe direktive o pogojih za sprejem, dublinske uredbe in uredbe Eurodac. Predvideva tudi ustanovitev Evropskega urada za podporo azilu, ki jo spremlja sklep o financiranju tega urada s prerazporeditvijo nekaterih sredstev, ki so trenutno dodeljena Evropskemu skladu za begunce.

II. OSREDNJA TEMA MNENJA ENVP

10. Kot je navedeno zgoraj, je ENVP predložil že številna mnenja na tem področju. Namen tega mnenja je priporočiti izboljšave predloga, pri čemer priporočila temeljijo na novem razvoju ali prejšnjih priporočilih, ki še niso bila uveljavljena, na primerih, v katerih ENVP ugotavlja, da njegovi argumenti niso bili ustrezno upoštevani ali da so ta priporočila podprta z novimi argumenti.

11. To mnenje bo osredotočeno na naslednje točke:

— umik določb, povezanih z dostopom do sistema Eurodac za namen kazenskega pregona,

— položaj posameznika, katerega prstni odtisi niso uporabni,

— informacije o posamezniku, na katerega se nanašajo osebni podatki,

— uporaba najboljših razpoložljivih tehnologij kot načina izvajanja „vgrajene zasebnosti“ (privacy by design),

— posledice sklepanja podizvajalskih pogodb za razvoj ali upravljanje sistema (ali del tega razvoja ali upravljanja) s tretjimi strankami.

III. UMİK DOLOČB O DOSTOPU ORGANOV KAZEN- SKEGA PREGONA DO SISTEMA EURODAC

12. ENVP pozdravlja dejstvo, da je bila možnost dostopa organov kazenskega pregona do sistema Eurodac v sedanjem predlogu izpuščena. Čeprav ENVP ne izpodbija dejstva, da vlade potrebujejo ustrezne instrumente za zagotavljanje varnosti državljanov, pa na podlagi naslednjih premislekov močno dvomi o zakonitosti tega predloga.

13. Ukrepi za boj proti terorističnim dejanjem in drugim hudim kaznivim dejanjem so lahko zakonita podlaga za dovoljeno obdelavo osebnih podatkov – čeprav so nezdržljivi z nameni, za katere so se prvotno zbirali –, če je potreba po posegu v zasebnost utemeljena z jasnimi in nespornimi elementi ter je sorazmernost obdelave dokazana. Ta potreba je še toliko večja, ker se predlogi nanašajo na ranljivo skupino, ki zaradi bega pred pregonom potrebuje še večjo zaščito. Njen negotovi položaj je treba upoštevati pri oceni nujnosti in sorazmernosti predlaganega ukrepa. ENVP je še konkretnije poudaril, da bi bilo treba nujnost dokazati s predložitvijo trdnih dokazov o povezavi med prosilci za azil in terorizmom in/ali hudimi kaznivimi dejanji. Ta nujnost v predlogih ni bila dokazana.

14. ENVP splošneje zagovarja potrebo po oceni vseh sedanjih instrumentov za izmenjavo informacij pred predlaganjem novih instrumentov v številnih mnenjih in pripombah, še posebno pa je to poudaril v najnovejših mnenjih z naslovom „Pregled upravljanja informacij na območju svobode, varnosti in pravice“⁽¹⁾ in „Politika EU za boj proti terorizmu: glavni dosežki in izzivi za prihodnost“⁽²⁾.
15. Ocenjevanje učinkovitosti sedanjih ukrepov ob upoštevanju vpliva novih predvidenih ukrepov na zasebnost je zares bistveno in bi moralo imeti pomembno vlogo pri ukrepih Evropske unije na tem področju v skladu s pristopom iz stockholmskega programa. V tem primeru je treba posebno pozornost nameniti izvajanju izmenjave podatkov po mehanizmu Prümške pogodbe. V tem okviru je predvidena izmenjava prstnih odtisov. Treba je dokazati, da ima sistem hude pomanjkljivosti, zaradi česar je utemeljen dostop do podatkovnih zbirk, kot je Eurodac.
16. Nazadnje, ENVP v teh in številnih prejšnjih mnenjih priporoča, naj se posebna pozornost nameni tistim predlogom, zaradi katerih se zbirajo osebni podatki splošnejših kategorij državljanov, ne le osumljenih oseb. Posebej je treba upoštevati in utemeljiti tiste primere, pri katerih je obdelava osebnih podatkov predvidena za namene, ki niso namenjeni, za katere so se prvotno zbirali, kot na primer pri sistemu Eurodac.
17. ENVP torej pozdravlja črtanje tega elementa iz sedanjega predloga.
19. Neuspeli vpis se lahko pojavi, če ima posameznik začasno ali trajno poškodovane blazinice prstov ali dlani. Vzrok za to so lahko številni dejavniki, kot so bolezen, invalidnost, rane in opekline. V nekaterih primerih je vzrok lahko povezan z etnično pripadnostjo ali poklicem. Zlasti se zdi, da imajo številni kmetijski in gradbeni delavci tako poškodovane prstne blazinice, da so prstni odtisi neberljivi. V drugih primerih, katerih pogostnost je sicer težko oceniti, pa se lahko zgodi, da se begunci sami pohabijo, da bi preprečili odvzem prstnih odtisov.
20. ENVP priznava, da je težko razlikovati med državljani tretjih držav, ki so namerno skazili svoje prstne odtise, da bi onemogočili ugotavljanje istovetnosti, in tistimi z resnično neberljivimi prstnimi odtisi.
21. Vendar pa je zelo pomembno zagotoviti, da se prosilcem za azil samo zaradi „neuspelega vpisa“ pravice ne bi odrekale. Bilo bi nesprejemljivo, da bi na primer neuspeli vpis sistematično šteli za poskus goljufije, zaradi katere se zavrne obravnava prošnje za azil ali umakne pomoč prosilcu za azil. Če bi bilo tako, bi to pomenilo, da je možnost odvzema prstnih odtisov eno od meril priznavanja statusa prosilca za azil. Namen sistema Eurodac je omogočanje lažje uporabe Dublinske konvencije, ne dodajanje merila („imeti uporabne prstne odtise“) za podelitev statusa prosilca za azil posamezniku. To bi bila kršitev načela omejitve namena ali vsaj duha pravice do azila.
22. Nazadnje ENVP tudi poudarja, da bi moral biti ta predlog v skladu z drugimi upoštevnimi direktivami na tem področju. Še zlasti je v „direktivi o pogojih“ poudarjeno, da se vsaka prošnja obravnava posebej, zagotovo pa nezmožnost vpisa ni navedena kot merilo pri obravnavanju prošnje za azil⁽³⁾.

IV. POLOŽAJ POSAMEZNIKOV, KI JIH NI MOGOČE VPISATI V SISTEM EURODAC

18. Zbiranje prstnih odtisov in njihova nadaljnja obdelava imata očitno osrednje mesto v sistemu Eurodac. Treba je poudariti, da je obdelava biometričnih podatkov, kot so prstni odtisi, poseben izziv in prinaša tveganja, ki jih je treba obravnavati. ENVP želi v zvezi s predlogom posebej opozoriti na težavo tako imenovanega „neuspelega vpisa“, to je položaj, v katerem se znajde posameznik, če so njegovi prstni odtisi iz katerega koli razloga neuporabni.
23. V sedanjem predlogu je neuspeli vpis že delno predviden v členu 6.1 in 6.2⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Mnenje ENVP z dne 30. septembra 2010 o sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu z naslovom Pregled upravljanja informacij na območju svobode, varnosti in pravice, ki je na voljo na spletni strani.

⁽²⁾ Mnenje ENVP z dne 24. novembra 2010 o sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu z naslovom Politika EU za boj proti terorizmu: glavni dosežki in izzivi za prihodnost, je na voljo na spletni strani.

⁽³⁾ Glej zlasti člen 4(3) Direktive Sveta 2004/83/ES z dne 29. aprila 2004 o minimalnih standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali apatridi, da se jim prizna status begunca ali osebe, ki iz drugih razlogov potrebuje mednarodno zaščito, in o vsebini te zaščite, UL L 304, 30.9.2004, str. 2.

⁽⁴⁾ „1. Če so prstne blazinice v takem stanju, da ni mogoče odvzeti prstnih odtisov take kakovosti, da bi bila mogoča ustreznna primerjava iz člena 18 te uredbe, država članica, iz katere izvirajo podatki, ponovno odvzame prstne odtise prosilca in jih čim prej ponovno pošlje, najpozneje pa 48 ur po tem, ko jih je uspešno odvzela.“
„2. Z odstopanjem od odstavka 1 države članice v primeru, da ni mogoče odvzeti prstnih odtisov prosilca zaradi ukrepov, sprejetih za zagotovitev zdravja prosilca ali zaščito javnega zdravja, odvzamejo in pošljejo prstne odtise prosilca takoj, ko je to mogoče, najpozneje pa 48 ur po tem, ko ti razlogi ne obstajajo več.“

24. Vendar pa je v teh določbah predvidena le predpostavka o začasno neuspelem vpisu v sistem Eurodac, medtem ko bo v številnih primerih ta neuspeli vpis trajen. V členu 1 Uredbe o spremembi Skupnih konzularnih navodil⁽¹⁾ je za take primere določeno, da: „(...) države članice vzpostavijo ustrezne postopke, s katerimi se zagotavlja dostojanstvo prosilca, če pride do težav pri vpisu. Dejstvo, da prstnih odtisov fizično ni mogoče odvzeti, ne sme vplivati na podelitev ali zavrnitev vizuma.“

25. Da bi bilo za take primere v okviru sistema Eurodac poskrbljeno, ENVP priporoča, naj se členu 6a na tej podlagi doda določba z naslednjim besedilom: „Začasna ali trajna nezmožnost odvzema uporabnih prstnih odtisov ne sme škodljivo vplivati na pravni položaj posameznika. Vsekakor pa to ni zadosten razlog za zavrnitev prošnje za azil ali njeno obravnavo.“

V. PRAVICA DO OBVEŠČANJA POSAMEZNIKA, NA KATEREGA SE NANAŠAJO OSEBNI PODATKI

26. ENVP ugotavlja, da je učinkovito uveljavljanje pravice do obveščeniosti bistveno za pravilno delovanje sistema Eurodac. Zlasti je treba zagotoviti, da se prosilcu za azil informacije posredujejo na način, ki omogoča, da popolnoma razume svoj položaj in je seznanjen z vsemi svojimi pravicami ter ve, kaj lahko stori, potem ko prejme ustrezno upravno odločbo. ENVP tudi opozarja, da je pravica dostopa do podatkov temelj varstva podatkov, kot je zlasti navedeno v členu 8 Listine EU o temeljnih pravicah.

27. ENVP je na to točko opozoril že v prejšnjih mnenjih o sistemu Eurodac. Ker predlagana sprememba ni bila sprejeta, želi ENVP poudariti pomembnost tega vprašanja.

28. Člen 24 predloga se glasi:

„Osebo, na katero se nanaša ta uredba, država članica, iz katere izvirajo podatki, pisno in po potrebi ustno, v jeziku, ki ga ta razume, ali za katerega se smiselno domneva, da ga ta razume, obvesti o naslednjem:

(...)

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 390/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o spremembi Skupnih konzularnih navodil o vizumih za diplomatsko-konzularna predstavništva glede uvedbe biometričnih podatkov, vključno z določbami o organizaciji sprejema in obravnavanja vlog za izdajo vizuma, UL L 131, 28.5.2009, str. 1.

(e) obstoju pravice dostopa do podatkov, ki zadevajo to osebo, ter pravice do popravilja teh podatkov, ki se nanašajo nanjo, in pravici do zahteve, da se nepravilni podatki, ki se nanašajo nanjo, popravijo, ali da se izbrišejo nezakonito obdelani podatki, ki se nanašajo nanjo, vključno s pravico do obveščeniosti o postopkih za uveljavljanje teh pravic ter s kontaktnimi podatki službenca, ki je odgovoren za obdelavo podatkov, in državnih nadzornih organov iz člena 25(1).“

29. ENVP predlaga, naj se besedilo člena 24 preoblikuje zaradi večje jasnosti pravic, ki se dajo prosilcu. Predlagano besedilo je nejasno, ker ga je mogoče razlagati, kot da je „pravica do obveščeniosti o postopkih za uveljavljanje teh pravic (...)“ ločena od pravice do dostopa do podatkov za popraviljanje nepravilnih podatkov (...). Poleg tega morajo države članice v skladu s sedanjim besedilom zgoraj navedene določbe osebo, na katero se nanaša Uredba, obvestiti le o „obstoju“ pravic, ne pa o njihovi vsebini. Ker se zdi, da gre pri zadnjem le za slogovno vprašanje, ENVP predlaga, naj se člen 24 preoblikuje, kot sledi: „Osebo, na katero se nanaša ta uredba, država članica, iz katere izvirajo podatki (...), obvesti o (...) (g) pravici do dostopa do podatkov, ki zadevajo to osebo, ter pravici do zahteve, naj se nepravilni podatki, ki se nanašajo nanjo, popravijo ali naj se izbrišejo nezakonito obdelani podatki.“

VI. NAJBOLJŠE RAZPOLOŽLJIVE TEHNOLOGIJE

30. V členu 4(1) predloga je določeno: „Po prehodnem obdobju je upravljavski organ, ki se financira iz splošnega proračuna Evropske unije, odgovoren za operativno upravljanje sistema Eurodac. Upravljavski organ v sodelovanju z državami članicami zagotovi, da se za osrednji sistem vedno uporablja najboljša razpoložljiva tehnologija, ki je predmet analize stroškov in koristi.“ Čeprav ENVP pozdravlja zahtevo, določeno v členu 4(1), želi opozoriti, da bi bilo treba izraz „najboljša razpoložljiva tehnologija“ iz navedene določbe nadomestiti z izrazom „najboljše razpoložljive metode“, ki vključuje oboje, tj. tehnologijo ter način zasnov, oblikovanja, upravljanja in delovanja sistema.

31. To je pomembno, ker je pojem „najboljše razpoložljive metode“ širši in vključuje številne vidike prispevanja k uporabi „vgrajene zasebnosti“, ki velja za ključno načelo pregleda pravnega okvira EU za varstvo podatkov. Načelo poudarja, da se varstvo podatkov lahko izvaja z različnimi sredstvi, od katerih vsa niso tehnološke narave. Res je pomembno preučiti ne samo tehnologijo, ampak tudi način, kako se uporablja kot orodje za doseganje namena obravnavanega varstva podatkov. Poslovni procesi morajo biti usmerjeni v doseganje tega namena, ki se prevede v postopke in organizacijske strukture.

32. ENVP bi rad v tej zvezi in na splošneje ponovil priporočilo iz prejšnjih mnenj ⁽¹⁾ glede potrebe, da Komisija skupaj z zainteresiranimi stranmi iz industrije opredeli in spodbuja „najboljše razpoložljive metode“ po istem postopku, kot ga je sprejela na okoljskem področju ⁽²⁾. „Najboljše razpoložljive metode“ bi pomenile najučinkovitejšo in najnaprednejšo stopnjo v razvoju tehnologije in njihovega načina delovanja, ki kaže praktično primernost posameznih metod kot podlage za določitev meje dokazljivosti v skladu z okvirom EU za varstvo podatkov in zasebnosti. Te metode bodo zasnovane za preprečevanje, in če to ni izvedljivo, zmanjševanje varnostnih tveganj, povezanih s to obdelavo osebnih podatkov, ter čim večje zmanjševanje njihovega učinka na zasebnost.
33. Ta postopek naj bi zagotovil tudi referenčne dokumente o „najboljših razpoložljivih metodah“, ki bi lahko bili zelo koristni kot smernice za upravljanje drugih obsežnih sistemov IT. Hkrati bi se izboljšala usklajenost takih ukrepov po vsej EU. Ne nazadnje bodo opredelitev zasebnosti in najboljše razpoložljive metode, ki upoštevajo varnost, omogočile vlogo nadzornika organov za varstvo podatkov z zagotavljanjem tehničnih referenc za varstvo zasebnosti in podatkov, ki jih bodo sprejeli upravljavci podatkov.

VII. SKLEPANJE POGODB S PODIZVAJALCI

34. ENVP ugotavlja, da v predlogu ni obravnavano vprašanje sklepanja pogodb s podizvajalci, v skladu s katerimi del nalog Komisije ⁽³⁾ opravi druga organizacija ali subjekt (na primer zasebno podjetje). Kljub temu pa ga Komisija pogosto uporablja pri razvoju in upravljanju sistema in komunikacijske infrastrukture. Čeprav sklepanje pogodb s podizvajalci samo po sebi ni nujno v nasprotju z zahtevami za varstvo podatkov, je treba sprejeti pomembne zaščitne ukrepe, s katerimi se zagotovi, da te dejavnosti nikakor ne bodo vplivale na uporabo Uredbe (ES) št. 45/2001 in nadzor varstva podatkov, ki ga izvaja ENVP. Poleg tega je treba sprejeti tudi dodatne bolj tehnične zaščitne ukrepe.
35. ENVP v tej zvezi predlaga, naj se v okviru revizije uredbe Eurodac v predlog smiselno vključijo podobni pravni zaščitni ukrepi, kot so predvideni v pravnih instrumentih SIS II, v katerih je določeno, da ti tudi če Komisija prenese del nalog na drug organ ali subjekt, zagotavljajo, da ima

ENVP pravico in možnost polno izvajati svoje naloge, vključno z izvajanjem pregledov na kraju samem, in vse druge pristojnosti, ki so mu podeljene v skladu s členom 47 Uredbe (ES) št. 45/2001.

VIII. SKLEPNE UGOTOVITVE

36. ENVP pozdravlja dejstvo, da se Komisija posvetuje z njim, in prosi, naj se sklic na to posvetovanje navede v uvodnih izjavah predloga.
37. ENVP pozdravlja dejstvo, da je bila možnost dostopa organov kazenskega pregona do sistema Eurodac v sedanjem predlogu izpuščena.
38. Zbiranje prstnih odtisov in njihova nadaljnja obdelava sta bistvo sistema Eurodac. ENVP poudarja, da je obdelava biometričnih podatkov, kot so prstni odtisi, poseben izziv in prinaša tveganja, ki jih je treba obravnavati. ENVP zlasti poudarja težavo tako imenovanega „neuspelega vpisa“, to je položaja, v katerem se znajde posameznik, če so njegovi prstni odtisi iz katerega koli razloga neuporabni. Sam neuspehi vpis v sistem Eurodac ne bi smel povzročiti odrekanja pravic prosilcem za azil.
39. ENVP priporoča, naj se v člen 6a predloga doda določba z naslednjim besedilom: „Začasna ali trajna nezmožnost odvzema uporabnih prstnih odtisov ne vpliva škodljivo na pravni položaj posameznika. Vsekakor pa to ni zadosten razlog za zavrnitev prošnje za azil ali njeno obravnavo.“
40. ENVP ugotavlja, da je učinkovito uveljavljanje pravice do obveščenosti bistveno za pravilno delovanje sistema Eurodac za zagotavljanje, da se prosilcu za azil informacije zagotovijo na način, ki omogoča, da ta popolnoma razume svoj položaj in je seznanjen z vsemi svojimi pravicami ter ve, kaj lahko stori, potem ko prejme ustrezno upravno odločbo. ENVP predlaga, naj se besedilo člena 24 predloga preoblikuje, da bodo bolj jasne pravice, ki se dajo prosilcu za azil.

41. ENVP priporoča spremembo člena 4(1) predloga, v katerem naj se izraz „najboljša razpoložljiva tehnologija“ nadomesti z izrazom „najboljše razpoložljive metode“. Ta vključuje oboje, tj. uporabljeno tehnologijo ter način zasnove, oblikovanja, upravljanja in delovanja sistema.

⁽¹⁾ Mnenje ENVP o inteligentnih transportnih sistemih iz julija 2009, mnenje ENVP o sporočilu o radiofrekvenčni identifikaciji iz decembra 2007, letno poročilo ENVP za leto 2006, str. 48–49.

⁽²⁾ <http://eippcb.jrc.es/>

⁽³⁾ Ali prihodnji upravljavski organ kot je navedeno zgoraj. Sklici na Komisijo iz tega odstavka se berejo kot sklici na institucije EU ali organizacijo, ki ima v sistemu Eurodac vlogo upravljavca podatkov.

42. ENVP v zvezi z vprašanjem sklenitve podizvajalske pogodbe za del nalog Komisije z drugo organizacijo ali subjektom (na primer zasebnim podjetjem) priporoča vzpostavitev zaščitnih ukrepov, s katerimi se zagotavlja, da te dejavnosti nikakor ne bodo vplivale na uporabo Uredbe (ES) št. 45/2001 in nadzor nad varstvom podatkov, ki ga izvaja ENVP. Poleg tega je treba sprejeti tudi dodatne bolj tehnične zaščitne ukrepe.

V Bruslju, 15. decembra 2010

Peter HUSTINX
Evropski nadzornik za varstvo podatkov
